

Rizika a důsledky krmení volně žijících zvířat

11.8.2023 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

Čas od času se objeví případy, kdy se volně žijící zvířata naučí nechat se krmit člověkem a ztratí tak svou přirozenou plachost.

Krmení má však pro volně žijící zvířata značná rizika. Například ztratí schopnost hledat si potravu, případně si vytvoří závislost na lidech a ztratí k nim přirozený respekt. Konkrétní případ se v nedávné době objevil například u lišek, které se v Krkonoších nechávaly krmit turisty.

Lidé krmící volně žijící zvěř mají většinou dobré úmysly, ale neuvědomují si důsledky poskytování „snadného“ zdroje potravy volně žijícím zvířatům. Krmení u volně žijících zvířat vyvolává mimo jiné zdravotní problémy v důsledku nevhodné stravy. Zvyšování koncentrace volně žijících zvířat na jednom místě, k němuž v důsledku krmení dochází, pak zvyšuje riziko šíření infekcí. Soutěž o snadný zdroj potravy může vyvolávat mezi zvířaty i agresi.

„V souvislosti se zmíněnými liškami je na místě zmínit riziko vztekliny. Česká republika je sice od roku 2004 oficiálně mezinárodně uznávána jako země prostá této nákazy. V řadě dalších zemí, mimo jiné v sousedním Polsku se však tato pro člověka smrtelně nebezpečná nákaza stále vyskytuje,“ uvedl ústřední ředitel Státní veterinární správy
Zbyněk Semerád.

Na sociálních sítích[i] je popsán problematické krmení lišek v Krkonoších, kde se na Tvarožníku poblíž Vosecké boudy vyskytovaly lišky, které turisté opakovaně krmili. *„Toto chování návštěvníků hor bylo zcela nezodpovědné,“ uvedl Radek Drahný, mluvčí Správy Krkonošského národního parku. „Krmí divoká zvířata, ba dokonce šelmy, není v pořádku. Situace na Tvarožníku se vyhroutila v okamžiku, kdy liška poškrábala malé dítě, které ji krmilo. S ohledem na podezření z nakažení vzteklinou musela být liška odlovena, aby testy potvrdily či vyvrátily možnou nákazu,“ dodal Drahný.*

Zdravý vzájemný respekt mezi zvířaty a lidmi má svůj nenahraditelný význam, protože zvířata se přirozeně lidem vyhýbají a tím jsou obě strany v bezpečí. Jakmile je tato rovnováha narušena, zvyšuje se riziko střetu, vzniku konfliktů, které mohou vést k napadení. Minimální kontakty rovněž snižují riziko přenosu infekcí, a to nejen hrozící od zvířete na člověka a jeho domácí mazlíčky, ale také obráceně od člověka k danému zvířeti.“

Důsledky nekontrolovaného krmení se neprojeví hned, ale až v delším horizontu. Zvířata nedostávají kompletní vyváženou stravu, což může vést k obezitě nebo podvýživě, zdravotním komplikacím v důsledku nedostatku nebo naopak nadbytku některých důležitých látek. Přirozená strava dodává zvířatům vyváženě všechny potřebné látky. Volně žijící zvířata jsou oportunistická a využívají nejpohodlnější dostupný zdroj potravy. Čím je zvíře mladší, tím snadněji si vytvoří závislost na člověku, který ho krmí. Od mala člověkem krmená mláďata se nemusí vůbec naučit lovit nebo si nejsou schopna vybírat správnou potravu, což v důsledku může paradoxně vést k jejich hladovění a utrpení.

Infekce nebezpečné pro samotná volně žijící zvířata se snadněji šíří, pokud se volně žijící zvířata koncentrují na jednom místě. Tato místa pak časem mohou být kontaminovaná trusem a zbytky potravy a tím se stát vhodným prostředím pro nejrůznější patogeny.

[i]

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=10223994968604627&set=gm.3473338932879869&idorvanity=2183328451880930>

<https://www.svs-cr.cz/rizika-a-dusledky-krmeni-volne-zijicich-zvirat>